

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

Užterštos naftos bazės teritorijos išvalymo darbai Alytuje

Gruntinio vandens užterštumas buvusios naftos bazės, Santaikos g., teritorijoje pastebėtas beveik prieš keturis dešimtmečius, t. y. apie 1983 – 1984 metus. Naftos produktų laisvas sluoksnis buvo užfiksuotas kaimyninių gyventojų šuliniuose. Pirmieji valymo darbai finansuojant buvusios bazės savininkui AB „Lietuvos kuras“ buvo pradėti vykdyti dar 1995 m., tačiau bankrutavus šiai bendrovei, likusi problema atiteko savivaldybei.

2017 metais Alytaus miesto savivaldybės iniciatyva prasidėjo šios teritorijos nuoseklūs valymo darbai.

Veikusioje naftos bazėje jos produktai buvo nuolat vežami traukiniais ir iškraunami iš autocisternų. Dalis naftos išsiliedavo ant žemės paviršiaus ir per ilgesnį laiką pasiekė gruntinius vandenis. Teršalai per vandenį buvo išnešioti dideliame miesto plote, tokiu būdu pateko į gyventojų šachtinius šulinius ir plaukiodavo jų paviršiuje.

Vadovaujantis parengtu šios užterštos teritorijos tvarkymo planu, skystų naftos produktų sankaupos ant gruntinio vandens paviršiaus nustatytos penkiuose lokaliuose arealuose. Bendras jų plotas buvo apie 2 000 m².

Užterštoje teritorijoje įrengus stebimuosius ir techninius – eksploatacinius gręžinius, valymas buvo vykdomas pasyviu būdu „skimerių“ – gertuvų pagalba, iš kurių nuolat ištuštinami susikaupę skysti naftos produktai ir perduodami tokių atliekų tvarkytojams. Nuo valymo pradžios iki 2021 m. pabaigos surinkta ir sutvarkyta 25,78 m³ skystos fazės naftos produktų, t. y. apie 29 procentais daugiau, nei buvo numatyta tvarkymo plane (kuriame nurodyta, kad pagrindinio tvarkymo tikslui pasiekti iš tvarkomos teritorijos požemio reikalinga išsiurbti apie 20 m³ skystos fazės naftos produktų). Šis valymas, lyginant su hidrodinaminiu-vakuuminiu, yra pigiausias, tačiau trunka ilgiau. Užterštos naftos bazės teritorijos Alytaus miesto savivaldybėje, Santaikos g., sutvarkymo paslaugą atliko viešųjų pirkimų konkursą laimėjusi UAB „Ekovalis“ ir UAB „Ekometrija“ (jungtinė veikla). Užterštos naftos bazės teritorijos Alytaus miesto savivaldybėje, Santaikos g., sutvarkymo kokybės kontrolės ir tyrimų paslaugą atliko viešųjų pirkimų konkursą laimėjusi UAB „Grotā“.

Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos Alytaus miesto savivaldybės administracijai 2021-12-16 atsiųstu raštu Nr. GD-27135 „Dėl užterštos PTŽ Nr. 4828 teritorijos sutvarkymo kokybės papildomo kontrolinio tyrimo ataskaitos vertinimo“ informavo, „kad beveik trečdaliu viršijus planuotas tvarkymo priemones, yra pasiektas pagrindinis užterštos teritorijos tvarkymo tikslas – pašalintas ant gruntinio vandens besikaupiančių laisvų naftos produktų sluoksnis ir sudarytos tinkamos sąlygos tolesnei gruntinio vandens savivalai“.

Buvusios naftos produktų bazės užterštos teritorijos valymas buvo atliktas įgyvendinant projektą Nr. 05.6.1-APVA-V-020-01-0015 – Užterštos naftos bazės teritorijos Alytaus miesto savivaldybėje, Santaikos g., sutvarkymas. Projektas įgyvendinamas pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto – aplinkosaugos, gamtos išteklių darnaus naudojimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos – užterštos teritorijos tvarkymo priemonę Nr. 05.6.1-APVA-V-020.

Teritorijai išvalyti skirtas ES Sanglaudos fondo (daugiau kaip 162 tūkst. Eur) bei dalinis Alytaus miesto savivaldybės biudžeto (8,5 tūkst. Eur) finansavimas.